

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponji, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravljanje pa v pritličju. —

Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Najnujnejše skrbi naših klerikalcev.

Pod imenom Kyrburg obelodanil je nemški lajtnant Bilse knjižico: »Aus einer kleinen Garnison«. Zaradi te knjižice obsodilo ga je nemško vojaško sodišče na večmesečno jedo in pahnilo in službe. Uradno se zatrjuje, da se je zgodilo to zaradi tega, ker je pisec brezobjirno bičal slabosti svojih kolegov in predstojnikov ter grešl proti subordinaciji. Pravi vzrok kaznovanja pa tiči v tem, da je objavil nekaj malomestnih škandalškov, posebno pa v tem, da je s prstom pokazal na nekatere slabe posledice militarizma. Kazen Friderika Röseja in posebno tragična osoda seržanta Schmitza nam posveti z bengalično lučjo, kako militarizem s pomankljivim svojim kazenskim postopanjem in s starim predstokom, da je priči temveč verjeti, čim višjo šaržo da ima, ugonablja včasih najrabljivejše elemente po vojašnicah, žrtvuje popoloma nedolžne ljudi in polni vrste socialnih demokratov.

Vsi ti dogodki so se vršili na Nemškem. Ali militarizem kot sistem je povsod enak in ima povsod enake posledice.

Tudi pri nas čujemo večkrat o zamorilih po vojašnicah in kako pomankljivo je postopanje pri naših vojnih sodiščih značiti le tisti, kdor ve, da je auditor poročeval, zastopnik tožbe in zagovornik v eni osebi in da obtoženec, če ne zna nemški, ne razume o celi obravnavi ne ene besede, da le po večkrat zelo nedostatnem tolmaču izve, kaj se mu odita. Preosnova pravdnega postopanja pri vojnih sodiščih je že skozi več let bojni klic po našem državnem zboru in delegacijah. In ravno sedaj prihajo poročila, da se je ta preosnova zopet zavlekla. Valed teh pomankljivosti trpi vse in tudi slovensko vojaštvo.

Naše kmetsko ljudstvo čuti vojaško breme posebno takrat, ko se

mu med najnujšim delom na polju odvzamejo delavne moći in kličejo k vojaškim vajam.

Meščanstvo pa, posebno v Ljubljani trpi mnogo zaradi tega, ker se nekateri višji vojaški krogi še vedno niso znebili gotovih predstodkov, kar so nam vnovič dokazali neljubi do godki lanskega leta.

Letošnji zastopnik kranjske dežele v delegacijah — dr. Šusteršič — doma zelo rad povdarja, da je tudi zastopnik Ljubljane, da pa kar gori za koristi našega kmeta. In kakšne stalične zavzemate v delegacijah?

Pri splošnem sprejemu pri cesarju ni imel drugih bolečin, nego povdarjati, da je njegovi politiki najbolj na poti baron Hein, v delegaciji sami pa je izrekel polno zaupanje vojnemu ministru — o katerem se sicer mora priznati, da se je vedel zelo diplomatično nasproti narodnim težnjam — naskočil pa je ministra zunanjih zadev, in sicer zaradi tega, ker je pri papeževi volitvi naš cesar izvrševal svoj »veto« in s tem menda žalil katoliški čut svojih podanikov. Ker je v ta rok trobilo tudi nekaj prismuknenih aristokratov in ker v žužemberškem farovžu celo mislio, da se na ta način branijo interesi katoliške cerkve, hočemo danes o tem spregovoriti nekaj besedi.

Mi vsi vemo, da devetdeset odstotkov volilcev dr. Šusteršiča niti ne ve, kaj da je cesarjev veto in da se je sploh izvrševal.

Ostanek teh volilcev pa zaradi izvrševanja te kronske pravice ni bil ogorčen, ker ve, da veto katoliških velevlasti svetuemu kolegiju prav nič ni na poti. Obvezne moći sploh nima. Neljuba je ta naprava le tistemu kandidatu, proti kateremu se rabi, vsem drugim pa celo prav pride, ker jih reči včasih iz neprijetne situacije.

Naš cesar, francoska republika in španski kralj imajo pravico, če se voli nov papež, izjaviti v konklavu po kakem kardinalu, da bi jim izvolitev kake imenoma določeno osebe za papeža ne bila ljuba. Kolegij kar

dinalov se na to željo ozira ali pa ne, kakor mu draga.

Ko se je volil papež Pij X., po-kazalo se je, da ima kardinal Rampolla mnogo upanja, da postane papež. Ta kardinal velja kot največji nasprotnik trozvezne in podpiratelj združenja Francozov z Rusi. In med volitvijo izjavil je naš cesar po kar dinalu Puzyni iz Krakova, da bi mu ta kandidat ne bil ljub, na kar je bil izvoljen beneški patrijarh za papeža. Ko se je to izvedelo, bili so naši klerikalci v vidni zadregi. Ta veta je namreč osebna pravica nositeljev habsburške krone in kdor se zgraja zaradi izvrševanja te pravice, se dotakne osebnih cesarjevih pravic in dokazuje le pogojno lojalitetu. Kako debelo so gledali naši kmetje, ko jim je dr. Krek pri nekem shodu brial resolutejo, da naj bodo ogordeni zaradi izvrševanja tega veta. In izvršili so tudi to junaštvu.

Ali niti papež Pij X. niti kardinali, razen Rampolle, niso bili ogorčeni zaradi tega. Kardinal Rampolla je imel predolgo moč v rokah, da bi si ne bil nakopal mnogo osebnih sovražnikov tudi med onimi, katerim je naklonil rdeči klobuk. Ko je torej pri hudi borbi za novega papeža prišel kardinal Puzyna s cesarjevo izjavo, čutil se je sveti kolegij kar razbremenjen in hipoma je bil sklenjen kompromis za beneškega patriarha.

Položaj Slovencev nikakor ni vesel. Na Koroškem zanika se nam politična individualnost, na Štajerskem prodirajo nemški sodniki na slovensko ozemlje, za vse Slovence je jugoslovanska univerza srčna zadeva; pri cesarju nimamo nikakega zastopstva in vendar je naša in naših potomcev usoda večinoma odvisna od njegove milosti. Ali je bilo torej potrebno, da se je pri vprašanju, ki se tice osebe vladarjeve, nas pa briga manj kot lanski sneg, da se je ravno pri tem vprašanju postavil naš zastopnik kakor petelin na ograja in briskiral krono! Le to smo hoteli povedati.

Goverili so še grof Kottulinsky, dr. Sylvester in Kramar. Minister Burian je odgovarjal na pritožbe glede konkurenco lesne trgovine ter povedal, da se na sedanjem položaju ne da nič spremeniti, ker so pogodbe za dobavo lesu sklenjene na dolgo časa. Od gozdarstva pa se tudi živi okoli 20.000 prebivalcev.

Avtrijska delegacija.

Dunaj, 20. januvarja. V razpravi je proračun za Bosno in Hercegovino. Poročalec dr. Šusteršič. Državni finančni minister baron Burian je rekel v svojem eksposéju, da bi nastopila spremembu Kallayjevega programa letedaj, ako bi dobil višjo naredbo ali če bi ga položaj sam k temu sili. Priznal je, da še ne pozna razmer v deželi na lastne odi. Najnajnejši dogodek zadnje dobe je gradnja železnice iz Sarajeva do vzhodne meje, ki bo zagotovljena do leta 1905. Dasi bo do turške meje izpeljana železnica več koristila skupni državi kot Bosni in Hercegovini, nosita vendar zadnji stroški zanjo. Organi zatorično delo je sedaj skoraj popolnoma dokončano, dočim je kulturne, gospodarske in politične naloge Kallay še prišel. Za komunikacije so se najela visoka posojila, ki jih bo treba leta 1905, ozir. 1907 začeti amortizovati. Takrat bo treba bosanski proračun obtežiti za 4 mil. 800.000 K za obresti in amortizacije. Nadalje je govoril o verskih razmerah ter zatrjeval, da je vlada vsem trem veram v deželi enako pravična, da bo treba pravoslavnim sčasoma dovoliti avtonomno državno upravo, ki pa se ne bo smela vtikati v vladno upravo.

Del. dr. Tollinger je navajal, da izvoz bosanskega lesa dela hudo konkurenco lesni trgovini planinskih dežel. Glede verske enakopravnosti je trdil, da vlada ne varuje dovolj mohamedanov, ki prestopijo v katoliško cerkev, pred turškim fanatizmom.

Goverili so še grof Kottulinsky, dr. Sylvester in Kramar.

Minister Burian je odgovarjal na pritožbe glede konkurenco lesne trgovine ter povedal, da se na sedanjem položaju ne da nič spremeniti, ker so pogodbe za dobavo lesu sklenjene na dolgo časa. Od gozdarstva pa se tudi živi okoli 20.000 prebivalcev.

Okupacijski kredit se je nato sprejel. Del. vitez Abrahamovic je poročal o proračunu skupnega finančnega ministrstva, nakar se je seja zaključila.

Goluchowski v škripchih.

Dunaj, 20. januvarja. Zaradi svoje izjave o slabih konkurenca avstrijske industrije na Balkanu so se začeli industrijski odločno vzdigati proti ministru grofu Goluchowskemu. Danes sta društvo industrijev vloženih izdelkov kakor tudi centralna zveza industrijev zavzeli odločno stalične proti izvajaju grofa Goluchowskega. In minister se je ustrašil ter izjavil, da so njegove besede veljale pretečenim in posameznim slučajem. On je goreč pospeševatelj in varuh avstrijskih industrijev in njihovih trgovsko-političnih streljenj.

Važna naredba vojnega ministra.

Dunaj, 20. januvarja. Vojni minister je izdal naredbo na vse vojaške predstojnike, v kateri se strogo opominja, naj ne žalijo narodnostnega in verskega čuta pri podložnih, temu delujejo na to, da se simpatije za armado okrepijo.

Dve novi deželnih finančnih ravnateljstv.

Plzenj, 20. januvarja. Na Češkem nameravajo ustanoviti dve novi deželni finančni ravnateljstv, češko in nemško. Vlada je ustanovitev odobrila, ki je sedaj le odvisna od dovolitve budgeta v državnem zboru. Sedež nemškega ravnateljstva bi bil v Libercu.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 20. januvarja. Položaj v zbornici postaje čimdalje žalostnejši. Sicer so začeli vsled tega delovati na pomirjenje celo faktorji, ki so se dosedaj vedeli pasivno ter niti k sejam niso prihajali, kakor Eőtvös in oba Andrássyja, toda kaj pomaga vse to, ko se je Kossuthovec znova polastiila želja po ob-

LISTEK.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Drugi del.

VII.

Ljubljana je imela troje družabnih središč: Filharmonično društvo, streliško društvo in kazinsko društvo. To zadnje društvo — nekaka čitalnica — je imela v gledališču dvoje sob v najemu, sicer pa je bilo do Marmontovih časov precej brezpomembno, ker so se vse večje veselice vrstile v redutni dvorani, zlasti tudi plesi, ali pa v gledališču in na strelišču.

Sedaj je bila v Ljubljani mnogoščevalna francoska družba. Uradništva in oficirjev je kar mrgolelo, saj je bila Ljubljana glavno mesto Ilirije in središče vse njene civilne in vojaške uprave. To je družabno življenje silno poživilo, toliko bolj, ker so bili Francozi veseli, lahkoživi ljudje, ki so hoteli od življenja kaj imeti. Ravnali so se po Marmontovem izgledu, z denarjem niso šte-

dili in vsled tega tudi dobili mnogo vpliva.

Pred vsem so se Francozi vtrabili v kazini. Duše te družbe so bili Marmontov tajnik Heim, šef generalnega štaba general Delost, finančni ravnatelj de la Bienvenue, namestnik generalnega justičnega komisarja Redon de la Belleville, loterijski ravnatelj Le Bas in general Vincent, okrog katerih se je zbral mnogo uradnikov in oficirjev ter tudi narodnih meščanov. Ta družba se je shajala vsak dan v kazinskih prostorih v gledališču, tako da so bili ti kmalu pretesni in je začel trgovec Fran Galle delati, da se najamejo drugi in družbeni delokrog razširi. To se je naslednje leto tudi izvršilo.

Tudi dne 10. decembra je bila v kazini zbrana številna družba in imela živahne pogovore zastran slavnostnega streljanja, ki ga je ta dan maršalu Marmontu na čast priredilo streliško društvo. V družbi sta bila tudi Andrej Kopitar in njegov najnovejši prijatelj, literat Pellenc iz Pariza. Zadnji si je bil v kratkem času pridobil velik ugled pri franco-

skih oficirjih in uradnikih, ker je bil prišel v Ljubljano s priporočili maršala Berthiera, prvega zaupnika cesarja Napoleona. Iz tega se je sklepal, da ga cesar sam protežira in to je zadostovalo, da je zadobil v francoski družbi odlično stališče.

V družbi se je ta dan govorilo o prizadovanjih maršala Marmonta, pridobiti francoski upravi naklonjenost prebivalstva.

— Maršal postopa popolnoma pravilno, je trdil Pellenc. Francozi smo sicer gospodarji v Iliriji ali tujo smo vendar. Če naj prebivalstvo pozabi na to, kar je bilo, se mora maršal ozirati na vse kroge, na vse narodnosti in na vse stanove.

— Saj dela tako, je pripomnil maršalov tajnik Heim, izredno nadarjeni administrator. Kaj mislite, da bi sicer šel na današnjo slavnost streliškega društva? V tem družvu ni deset resničnih prijateljev Francozov, a ljudi je treba pridobiti in zato se je maršal odzval njih povabilu.

— Kar maršal dobrega storil, to mu sproti podira generalni intendant

d'Auchy, se je jezik general Delost. Ta pijnec in razuzdanec je menda poseben sovražnik Marmonta.

— To nič novega, se je smejal Heim. Ilirija ima kot država pred vsem vojaški značaj. To naj bo jezik proti Avstriji. Zato je cesar imenoval vojaka za generalnega guvernerja. D'Auchy pa kar ne more prebolebiti, da ni on generalni guverner in zato meče maršalu polena pod noge. Zdaj je spet nekaj novega načinil.

— Kaj pa? je vprašal general Delost.

— Vsled Napoleonove odredbe, da je zapreti kontinent za uvoz angleškega blaga, so financarji konfiscirali tako mnogo kolonialne robe. To konfiscirano blago je d'Auchy na javni dražbi prodal — včeraj pa je to isto blago kupcem spet konfisciralo in je misli spet prodati.

— Ah, to je vendar od sile, se je jezik general Delost.

— Seveda — a kaj hočete, ko je formalno opravičeno. Maršal Marmont je bil ves iz sebe, ko sem mu to sporabil. Poklical je d'Auchyja, a ta mu je hladnokrvno rekel: Jaz

se ravnam po cesarjevem ukazu in skrbim za državne blagajne, ki so itak prazne.

— In maršal?

— Ta je moral molčati Blagajne so namreč res prazne. Ljudje niso v stanu davkov plačevati, saj je avstrijski papirnati denar izgubil vso vrednost.

— Jaz res ne zavidam maršala za njegovo stališče, je vskliknil general Delost. Naloga, ki jo je prevzel, je silno težavna.

— A hvaležna, je policijski komisar Toussaint zašepetal na uho majorju baronu Lucienu

zalih za sluge... Častni večer je bil predsednik »Slovenskega pišateljskega društva« g. profesor Pešek s kratkim govorom, v katerem je z markantnimi potezami napisal življenje in delovanje dr. Jos. Vošnjaka. Marsikdo je šele tu izvedel, kako mnogostransko je bilo to delovanje. Dr. Vošnjak je delal za slovenski narod kot organizator in kot poslanec ter deželnim odbornik, delal je kot literat, kot ekonom, kot zdravnik in kot govornik. Ustanovil je celo vrsto narodnih in gospodarskih društev, budil narod na shodih, na tauroh in v časnikih in obogatil slovensko književnost z dramatičnimi in pripovednimi spisi trajne vrednosti.

Kar mu je narod mogel za te zasluge dati, je dobil; da ni bil deležen drugih priznanj, tega ni kriv narod. Govornik je končal z željo, da Bog ohrani dr. Jos. Vošnjaka še dolgo let, sebi v veselje in narodu v čast. In veselo so zazvenele čaše in vse je pohitestvo žestat častitljivemu jubilarju. Vidno je, se je g. dr. Vošnjak zahvalil za to počeščenje in za obilno udeležbo, omenivši, da ga devet let ni bilo v Ljubljano in da je bil ves presenečen, ko je sedaj videl slovensko središče. Ko je po potresu izpustil Ljubljano, je bila razvalina, sedaj pa je prenovljena in pomljena. To je storil slovenski um in slovenska dlan. V prvi vrsti pa je to zasluga župana Hribarja. Na to je jubilar dital večji odломek iz svojih spominov največ izza šestdeset let. Povedal je mnogo zanimivega in tudi neznanega. Pedal jasliko iz dobe slovenskega prerodjenja. Spominjal se je Tomana in Bleiweisa, Svetca, Hermanna, barona Winklerja in Dominkuša, Tomšiča, Jurčiča in Železnika. Spominjal se je tudi Dežman in Kočevjar; omenjal je, kako se je ustanovil »Slovenski Gospodar«, »Slovenski Narod« in »Slovenska Matica« in opisal narodne, politične, gospodarske in socialne razmere tistih časov. Občinstvo je z napeto pozornostjo sledilo tem izvajanjem in je ob koncu priredilo jubilarju prav srčno ovacijo. — Sledila je na to dolga vrsta napitnic. Župan Hribar je povdral, da je generala, kateri pripada dr. Vošnjak, prizvočila na vseh poljih velike napredke. Dr. Vošnjaku je pa šteti v posebnem zaslugu, da ni nikdar pozabil, kako vlogo ima Ljubljana. Dr. Vošnjak je vedel, da vse delo ne more imeti pravega uspeha, če se ne naslanja na središče, to je na Ljubljano. Na Štajerskem je delal na to, da se osredotoči narodno življenje v Ljubljani. Štajerski Slovenci so ustanovili »Slovensko Matico« in »Slovenski Narod« in oboje prenesli v Ljubljano in takor v tem, je vsem delovanju dr. Vošnjaka vedno to stremljeno. Ko je začel dr. Vošnjak delati na gospodarskem polju, je tudi že spoznal, da se mora v Ljubljani napraviti večji denarni zavod in ustanovil je cvetodo kmetsko posojilnico. Od l. 1886.—1889. je bil dr. Vošnjak tudi član ljubljanskega občinskega. Govornik je napisil dr. Vošnjaku, da enemu prvih nositeljev misli, da je Ljubljana središče vseh Slovencev. — Ravnatelj kmetijske družbe, gosp. Pirc, je omenjal, da je dr. Vošnjak sin vinorodnega kraja in je imel vedno vneto srce za slov. kmete. Vsa slovenska inteligencija je izšla iz kmetov. Dr. Vošnjak je eden tistih, ki niso nikdar pozobili, da le tedaj kaj dosežemo, če se povzdigne blagostanje kmeta. V tem smislu je delal, kajti kruh je najvažnejši. Začel je z »Umnim kletarstvom« in — ou revient toujours à ses premiers amours — danes končuje z gospodarskim delom. Dr. Vošnjak je položil v našem zdravemu zdravništvu in kar je on ustanovil, to pročita. Govornik je omenil, da je ravno sedaj 25 let, kar je dr. Vošnjak član kmetijske družbe in napisl slavljencu kot prezuslužnemu delavcu na narodno-gospodarskem polju. Sledilo je še več napitnic. Primarij g. dr. Gregorič je napisil jubilarju kot zdravniku, g. dr. Vošnjak, predsednik akademičnega društva »Slovenije«, kot najstarejšemu častnemu članu tega dru-

štva, g. D. Hribar pa kot pospeševatelju obrtnice. Odvetnik gosp. dr. Maier iz Šoštanja je naznani, da je občina Šoštanj izvolila jubilarja za svojega častnega občana. Po govoru g. Resmana je g. prof. Peter ušek napisl »Slaveč«, v čigar imenu se je zahvalil g. Dražil, ki se je spominjal jubilarjevih zaslug za ustavitev tega društva. Bil je lep večer, ki je prav živo pokazal, koliko ljubezni in spoštovanja vživa Vošnjak v Ljubljani. Dalo je tudi z raznih krajov mnogo pismenih in brzovajnih čestitk. Simon Gregorčič je pisal:

Pač stara se posamna glava
A narod vedno se mladi;
Ne stara se zasluga prava,
Med narodom na vek živi.
In Ti, za dom zaslužni mož,
Žil v narodu do veka boš!

— »**Slovenski Sokol**«. Mlada slovenska literatura obeta postati v kratkem bogateja za nov list — mestničnik. Združlo se je precejšno število navdušenih ljubljanskih »Sokolov«, da prično izdajati sokolske glasilo. Na čelo tej skupini je stopil med Slovenci priznano najboljši strokovnjak na sokolskem polju, dr. Viktor Murnik, načelnik Ljubljanskega Sokola. Pod njegovim uredništvom prične torej izhajati »Slovenski Sokol«. Ta pomembni sklep vrh »Sokolova« pordravljam s tem večjo iskrenostjo, ker smo preprčani, da more le skrbno urejevanji strokovni list vspešno rajščati globoko idejo pri nas Slovencih še v povoju se nahajajočega Sokolstva. Preprčani smo, da bode slovenski sokolski list vsled izbrane osebe gošča urednika, kakor tudi vsled priznane dejavnosti mladih »Sokolov« skušal prevzeto težljivo nalogo najčastnejše izvrševati. Vsled tega pričakujemo tudi z veseljem prve številke tega lista, ki izide, kakor se nam poroča, okrog 25. t. m. Upamo tudi, da bodo torej vsi slovenski sokolski krogi, kakor tudi širša slovenska javnost posegli z veseljem po tem najnovejšem in potrebнем pojavu na našem literarnem polju. List bode nosil, kakor že omenjeno, naslov »Slovenski Sokol« in bodo stal za člane sokolskih društev, kakor tudi za nečlane 2 K 50 h. Cena je torej zelo nizka. Naprošeni smo objaviti, da se pošiljajo vse spisi, namenjeni za list, uredniku dr. Viktorju Murniku v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 38, na ročnina v vsaj polletnih obrokih naprej, pa naj se blagovoli pošiljati gospodu Henriku Lindtnerju, uradniku pri deželnem odboru v Ljubljani. Štajerski Slovenci so ustanovili »Slovensko Matico« in »Slovenski Narod« in oboje prenesli v Ljubljano in takor v tem, je vsem delovanju dr. Vošnjaka vedno to stremljeno. Ko je začel dr. Vošnjak delati na gospodarskem polju, je tudi že spoznal, da se mora v Ljubljani napraviti večji denarni zavod in ustanovil je cvetodo kmetsko posojilnico. Od l. 1886.—1889. je bil dr. Vošnjak tudi član ljubljanskega občinskega. Govornik je napisil dr. Vošnjaku, da enemu prvih nositeljev misli, da je Ljubljana središče vseh Slovencev. — Ravnatelj kmetijske družbe, gosp. Pirc, je omenjal, da je dr. Vošnjak sin vinorodnega kraja in je imel vedno vneto srce za slov. kmete. Vsa slovenska inteligencija je izšla iz kmetov. Dr. Vošnjak je eden tistih, ki niso nikdar pozobili, da le tedaj kaj dosežemo, če se povzdigne blagostanje kmeta. V tem smislu je delal, kajti kruh je najvažnejši. Začel je z »Umnim kletarstvom« in — ou revient toujours à ses premiers amours — danes končuje z gospodarskim delom. Dr. Vošnjak je položil v našem zdravemu zdravništvu in kar je on ustanovil, to pročita. Govornik je omenil, da je ravno sedaj 25 let, kar je dr. Vošnjak član kmetijske družbe in napisl slavljencu kot prezuslužnemu delavcu na narodno-gospodarskem polju. Sledilo je še več napitnic. Primarij g. dr. Gregorič je napisil jubilarju kot zdravniku, g. dr. Vošnjak, predsednik akademičnega društva »Slovenije«, kot najstarejšemu častnemu članu tega dru-

smeri bi morali slovenski politiki razviti svojo delavnost.“

— **Občinske volitve v Podkraju na Vipavskem** so klicali tako zbegale, da niso mogli dolgo časa do besede. V petek pa so se vendar oglasili v najresnico-ljubnejšem katoliškem dnevniku ter poslali dopis, ki ni vreden tega imena. Kdor ne verjame, naj bere in z nami vred bo prepričan, da jih ni večih korifej, kakor so gospodje, ki jih pošiljajo bakronosci iz ljubljanskega lemenata. Na oslarije neradi odgovarjam, a bodemo — klerikalcem in sebi v veselje — vendar skušali v kratkem fajmoštru itak zategnjeni nos še malo podaljšati.

— **V Št. Vidu pri Vipavi** imelo je nedavno ondotno klerikalno bralno društvo svoj občni zbor. Petjtar Uršič je predlagal spremembo pravil, da bi se društvo ne imenovalo več »bralno društvo«, temveč »klerikalno izobraževalno društvo«. Vrl šentviški tamburaši so se temu uprili in — Uršič je baje odložil predstavstvo. Svetovali bi tamburšem, naj ustanove svoj klub in naprdujejo naj, kakor so začeli. V resnici ni vredno, da bi se začlovekom, ki je svojega očeta za par kron prodal — pretakale kakso solze.

— **Pšice iz ribniške doline**. P. n. gg. sotrudnik se prosijo, naj streljajo svoje »Pšice« direktno v uredništvo »Slovenskega Naroda«, ker nam s tem prihranijo na zamudi in znamkah Pšice bodo izhajale vsako soboto v dnevniku »Slovenski Narod«.

— **Konsorcij »Ribniških pšic«**. — **Učiteljska vest**. Začasna učiteljica v Št. Vidu pri Zatičini gdje Justina Kozamernik pride v Stari trg pri Ložu.

— **V Konjicah na Štajerskem** so imeli shod, na katerem je govoril znani Korošec, urednik »Slov. Gospodarja«. Prijemal je prav dobro vladu, da ne spoštuje pravice slovenskega jezika. Da pa teh pravic tudi mariborski knezoškofski ordinariat ne spoštuje — o tem seveda ni govoril. Politična oblast je prepovedala razobesiti pri tem shodu slovensko zastavo, češ, da je shod političen.

— **Goriški deželni odbor** je pred kratkim imenoval nadzornikom deželne trtnice — inozemca, nekega Giulianija iz Italije, ki seveda ne zna obene slovenske besede. Goriški klerikalci so s tem novič pokazali, da nimajo ne zmožnosti, ne volje, braniti v deželnem odboru koristi Slovencev. Zdaj pravijo, da je Giuliani namenjen samo furlanski strani dežele, za slovensko stran pa se imenuje poseben nadzornik. To je pa le peseč v oči. Sistemizirano je eno samo tako mesto in razpisana je bila ena sama takša služba. Kakor bo le ena trtnica, tako bo tudi en sam nadzornik. Po krvidi slovenskih deželnih odbornikov je dobil to mesto tujez iz Italije. Na Slovence se bo mislilo, kadar bodo iskali ljudi, da bodo vozili gnoj.

— **Repertoar slovenskega gledališča**. Danes, v četrtek, Vošnjakova veseloigra »Svoji k svojim«, potem Cavallottijeva »Jeftejeva hčic«, končno noviteta prvič Friescheva burka »V medenih dneh«. — V soboto 25. predstava »Rokovnjači«. V tej igri nastopi g. Verovšek (Mozoi), g. Danilo (Rajtguzen) in ga Danilova (Poljakova) 25tič v svojih ulogah Pole se bodo nove vložke. V. Parme in igrala overturna »Rokovnjača«.

— **Vi, hrenovški liberalci boste kriji**, ako zapusti vašga kapitana njegovo normalno stanje! — Kazali ga niste pri zadnji občinski volitvi izvoliti za župana! Potem bi bil vsaj mir po »cognacu«, a sedaj pa divja radi tega pravca vojna — V št. 12. klerikalnega glasila se je tudi nas Orehovčani spomnil in blebela nekaj o »glühweinu«, da ste nam vi hrenovški naprednjaki obljubili faro, ako z vami potegnemo! Pravi vaša prismoda, — mi ga še ne poznamo, — da smo lahkoverni! Tako smo Ishkoverni, da verjamemo prej vsekumur, kakor takim »svindjerjem« kakor je on! Prosimo, da nam pove kdaj smo Orehovčani sploh volili s klerikalci! Nikdar! Da se

damo Orehovčani res podkupiti, naj mu pove kolega Bajec. Eden na shodu ga je namreč vprašal, ali bomo mi Orehovčani z njim volili? — Teh ljudi ne premakne nobena reč, da bi kdaj volili s klerikalci, mu je odvrnil. Zakaj je bil pač prej mir, ko ni bilo tega prepirljivca tam, sedaj pa ni več miru! S tem pa tudi Orehovčani ne zanikujemo, da mu pomaga n. š. Bajec. Saj se dobro po znamo! Če bi bili vi hrenovški liberali tako dobrni, da nam napravite faro, pa res ne bomo več z vami volili. A veste, hrenovškemu kapelanu bi potem še prej pameti zmanjkal. Sedaj pride k nam v Orehovčani samo enkrat v letu in to je ob času pobiranje bire, a potem bi ga še v tem času ne videli pri nas. Nam se res očitna krivica godi v tem oziru! Biro moramo dajati takemu prepirljivcu, on pa v celem letu ne pride sem, da bi vsaj eno mašo imel! Nač Bajec pa gre na »struklje«, kadar se mu ljubi. Kadar j. največji praznik, pa imamo mašo ob 6 uri ali jo pa celo nismo. Ne vemo ali gre na sv. roko ministrist, ali na komando. — Mi dobri Orehovčani smo mirni in potrežljivi ljudje, nič ne gedrojamo! V celi dekaniji ni nikjer tako umestno, kateri pri nas, da se ustanovi fara. Zakaj moramo dajati biro v Hrenovico, kjer je nobeden ne zasluži? To je očitna krivica! Gospod knezoškof naj blagovoli te naš želje upoštevati! Dostavljamo še enkrat da smo mi Orehovčani na izvolitvi samo naprednih mož v hrenovški občni ponosni, posebno pa še, ker smo tudi mi nekoliko k temu prigmogli. — Orehovčani pa ostanemo v taboru napredne stranke, če pride sto kapelanov reševat naše grešne duše!

— **Vabila za Slavčeve maskarade**, katera se vrši na Svetinico, dne 2. februarja, so se začela ravnokar razpošljati. Pišejo in razpoljujejo se ista po abecednem redu, tako, da najprej imena z začetno črką A vabila prvi v roke in potem tako dalje. Odbor pojasnjuje to vsled tega, da se ne bode čutili kdo prezrtega. Ker pa ravnko za letosnji »Slavčev maskaradni semen« vlada splošno in izredno zanimanje in je vendar mogoče, da komu vabilo ne bude dostavljeno, prosi odbor vse tiste, naj vabilo pri odboru zahtevajo, osobito pa maskovani, ker bodo maske dobivale vstopnice le proti izkazu vabilna na dotično ime.

— **Slovensko trg. društvo**, »Merkur« naznana, da je vabilo za trgovski pleš, ki se vrši v soboto, dne 6. februarja t. l. v veliki čitalnični dvorani v »Narodnem domu«. Ravnokar razposlalo. Ker pa je pri največji pozljivosti lahko mogoče, da smo pri razpošljjanju vabil koga prezrli, prosimo, da se nam to oprosti ter določnike vabimo, da vabilo pri društvu zahtevajo. Vstopnice se bojo dobivale pri tvrdkah Grider & Mejač v Prešernovih ulicah in J. Lozar na Mestnem trgu.

— **Slikarsko in pleskarško društvo v Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 24. t. m. v kazinskom steklenem salonu plesni venček.

— **Narodna čitalnica v Kamniku** priredi na Svetinico dne 2. svetega sijajno maskarado pod naslovom »V planinskem raju«. Planinski raj posetilo bodo mnogo gorskih vil in škratov, izostali tudi ne bodo različni planinski orli in jastrebi, katerih so naše po celi slovenski dobro poznate planine jako bogate. Najlepši okras planinskemu raju bodo žive planinske rože kakor: planinke, planinski zvončki, ciklane, sieči, itd. V planinskem raju se snide cvet vseh narodov in nedolžnih veseljakov. Po občinem zanimanju rričkovati je letos mnogobrojnego občinstva, saj bodo pa tudi vesel se stanek v raznih planinskih hočah.

— **Redni občni zbor kmetijske podružnice za Radovljico, Lancovo in Predtrg** in obenem volitev novega odbora vršil se je dne 17. t. m. Izvoljeni so bili slednji gospodje: Ivan Koroščin, Trgovec v Predtrgu, predsednik; Janez Prešern, posestnik v Predtrgu, blagajnikom; Alojzij Vogeljnik, posestnik v Predtrgu, tajnikom; Anton Dolžan, župan in posestnik v Predtrgu; Franc Županc, posestnik ž. g. mlina na Lancovem; Ivan Bulovec, trgovec in posestnik v Radovljici; Anton Dežman, posestnik v Predtrgu; Ivan Fajdiga, trgovec in posestnik v Radovljici; Ivan Dernič, tesarski mojster in posestnik v Radovljici. Po volitvi se je vršila veselica, katera je bila mnogobrojno obiskana.

— **Črne koze v Hrušici** so skoraj popolnoma ponehale. Zadnjedeni ni nihče na novo zbolel. Bolne so le tri osebe, ki pa so na potu ozdravljenja.

— **Iz Ljubnega**. Občina Ljubno je g. dr. Janeza Frischaufa, c. kr. vseučiliščnega profesorja v Gradcu, zaradi njegovih zaslug, ki si jih je

pridobil za občino, imenovala častnim občanom.

— **Tatinški loveci — morilci**. Pred 13. meseci je bil v kranjskih planinah ob koroški meji ustreljen neki gozdar. Sedaj se je orožnikom v Železni Kapli posrečilo izslediti morilec v osebah nekega posestnika in njegovega hlapca v Selu.

— **Ekspropriacija zemljišč za novo železnično** je od Sotkana do Sv. Petra skoraj izvedena. Izvršila se je brez posebnih težkoč. — **Zaprlji** so v Gorici nekega Fr. Noe iz Radovljice, ki je po mestu beračil. Noe je izgnan iz Gorice, išče ga tudi ljubljanska policija, ker je ušel iz zapora.

— **Jugoslovanski klub** »Slovenske besedke na Dunaju I, Fleischmarkt Hotel Post ima v soboto 23. t. m. zabavni občni večer. Umetsniško sodelovanje so zagotovili: Gdš. koncertna pevka Schöntag, gosp Fran Nábělek (klavir), g. Stano (vijoloneček) in g. Milan Lenarčič (gost).

— **Akademično društvo »Slovenija« na Dunaju** ima 22. t. m. svoji redni občni zbor. Lokal: Zum M. gistrat I. Lichtenfelsasse.

— **Burja v Trstu**. Nenavadna burja, kakrsne že ni bilo ve

denarnico, v kateri je imela 11 kron denarja in eno sliko.

Parnik se pogreša.

Vseled burje zadnjih d i se pogreša iz Reke odpluli parnik »Meteković»

Hrvatske vesti. Bo-

lezen dr. Breznyansky. Bivši predsednik hrvatske stranke prava dr. Breznyansky je, kakor smo že poročali hudo obolen. Kakor »Obzor« poroča, se mu je bolezen shujšala, da se je batil katastrofe. — V belovarskem okraju — vre. Skoro v vseh občinah belovarskega okraja se je postalo prebiyalstva hudo razburjenje, ker se ljudem mesto drv, katere imajo pravico terjati, daje malovreden premog. Skoro povsod so se že pojavili nemiri, vendar še ni prišlo do sropoda z oboroženo silo. — Afera Dr. Frank — Dr. Gaj, prof. Kršnja v. Sshorski odkel o častni zadevi dr. Franka je sklenil, da se ne bo konstituiral kot častni sod, ker ni kompetenten, da sodi o napadih na dr. Franka, ki so se izvršili v časopisih, ne pa v saboru, in da ima dr. Frank priliko, za žalitev si poiskati druge zadoščenja.

Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti. Za predsednika je bil znova voljen zaslavljen učenjak prof. Tadija Smičiklas, čigar izvolitev je cesar že tudi potrdil. — Ljubljanačan izginil na Reki. Z Reke se poroča, da je že pred 8 dnevi izginil tamkajšnji pek, Josip Puč har, doma iz Ljubljane. Pučhar je rekel svoji rodbini, da gre plačat moko; vzel je saho večjo sveto denarja in odšel, ne da bi se deslej vrnil. Sodi se, da je postal žrtev kakega zločinka.

Majnovejše novice. Izpopolnитеv telefonskega omrežja. Za 800.000 K, ki so se dovolile trgovinsku ministrstvu kot naknadni kredit za telefonične naprave, se izvrše najprej telefonske zveze med Dunajem in Štajersko ter Korosko.

Eksplozija v Feliksduffu. Izmed težko ranjenih je umrl ognjičar Jos. Gerstenecker. Vdovi je dal vojni erar večjo svoto kot odškodnino.

Brat in sestra — zakonska. Na Dunaju je živel že dalje časa krojač Konrad M. z Jovanom M., ki jo je izdal za svojo ženo. Nedavno sta dobila prvega otroka, in tedaj se je izkazalo, da Konrad in Jovana nista mož in žena, temuč brat in sestra. Se stra se je pri sodišču uprav romantično zagovarjal ter bila opričena, dočim je bil brat obsojen v osmednevni zapori. Ob enem se je naročilo policiji, da skrbti, da bodela v bodoče živila ločeno.

Nevarna najdba. Dunajska »Kronen-Ztg.« priobčuje roman, v katerem razdevo po francoskem načinu, da je tam in tam v kovinski škatlj zakopan denar. Tako je bilo tudi nedavno v romanu, da je ob muzeju zakopanih 1000 K. Na stotine radvnežev je tam brskalo. Predvčerajnem je izkopal delavec Fr. Novak res pet za mašenih kovinskih škatelj. Ves srečen je tekel z njimi domov. Doma pa mu je ena škatelj padla na tla ter se z groznim pokom razletela. Novaku je odtrgalo levo roko ter ga sploh smrtno poškodovalo. V škatljah je bil namreč dinamit, ki ga je najbrže kdo zakopal iz maševanja do časopisa.

* Žrtev svetovaclavske posojilnice. V Pragi se je obesil hišni posestnik Vaclav Faul. Izposojenih je imel namreč 16.000 K iz svetovaclavske posojilnice. Ko je posojilnica prišla v konkurs, skušal je Faul prenesti svoj dolg na drugo posojilnico, toda vse so ga odbile. Nekega dne mu je odbor propadle posojilnice dal zplaeniti vse premoženje ter ga prodal na javni dražbi. Faul se je v svojem obupu obesil.

* Skesan tat. V Kenyhzazu na Ogerskem sta bila lansko spomlad nekemu rokodelcu ukradena dva mala prasiča. Ker je bil revez, je tativno hudo občutil. Ko je 9. t. m. zjutraj prišel na dvorišče, zagledal je dve veliki in zelo rejeni svinji. Ena teh svinj je imela na ušesu pritrjen listič, na katerem piše neznani tat, da je postal med tem časom nazareneč, a njegova nova vera mu prepoveduje klati živino in uživati meso, zato vrača izpitani svinji.

Kričec slučaj avstrijske justice.

Pri vojaškem sodišču v Zagrebu imajo že dva meseca v preiskovalnem zaporu nekega Rikarda L. Kavarnerja v Zagrebu. L. je vojaščko doslužil že pred devetimi leti, in vendar ga je zaprla sedaj kot samostojnega obrtnika in meščana vojaška oblast. Ko je namreč pred skoraj 10. leti služil pri vojakih, obdolžila ga je neka javna vlačuga, da ji je odnesel par stotakov. Preiskavo pa so vstavili, ker je tožiteljica nekam izginila z Dunaja. Meseca novembra l. l. pa se je vrnila na Dunaj, in sodišče se je spomnilo stare zadove ter dal civilista L. zapreti pri vojaški oblasti. Moža so »prezentirali«, oblekli v vojaško obliko ter ga vtaknili v garnizijski zapor, kjer še sedaj sedi v preiskavi, to pa zato, ker je vodja vojaškega sodišča

na dvomesecen dopustu ter morajo akti čakati na njegovo vrnitev.

Na japonskih železnicah se potuje celo udobnejše, vsekakor pa mnogo ceneje kot kjerši bodi v Evropi. Proga med Nagasaki in Jokohama je dolga 1130 km, plača pa se za I. razred 50 K, za II. 25 K in za III. razred le 12 K. Sicer je pa tudi res, da prevozi japonski vlak vuri v kvečjemu 25 km, tako da se je treba za 6 gld. voziti dva dni in dve noči. Skrbljeno pa je za udobnost. Vlaki imajo posebne spalnice in obdelovalnice z mehkim naslanjači. Tudi se dobi na vsaki postaji toplo kosilo v košaricah, obstoječe iz riža in naol kuhanih rib. Za nekakde nimajo posebnih vozov, ker japonske dame same kade pipice ali pa vsa cigarete. In kaka razlika je med našimi in japonskimi sprevidnikami! Preden vstopi v voz — tudi tretjega razreda — sname kapo z glave, pri vratih se dvakrat globoko prikloni in vpraša potem potnika po vseh obredih ja ponske uljudnosti, ali ni morda kateri pozabil kupiti vozni list. In enaka uljudnost se izkazuje potnikom ves čas vožnje.

Koliko velja Francosko vsak jetnik. Francoska ima dve kazenski koloniji v Guyani in Novi Kaledoniji. V obeh kazniličnih je bilo lani 5416 oseb, med njimi 536 žensk. Za zdrževanje teh jetnikov se je izplačalo v pretečenem letu 8.613.569 frankov. Ako še vračunimo prevozne stroške in obleko, stane republike na kaznjence na leto 360—400 frankov.

Aktualen tat. Rusko-japonski razpor je prav zvitno porabil neki železniški tat na rostovski železnični Ruski. Neki trgovec in neki obrtnik sta prišla v voz skupaj z elegantnim mladim častnikom. Kaj je bilo naravne, kakor govor o predstojevi vojni z Japonci. In častnik je znaščno pripovedoval o vseh japonskih običajih, češ, da pride iz Mandžurije. Pristavil je, da se Japonci morejo ponosati edinole s nim pašljom. Pokazal je radoval nežema tudi steklenico japonskega parfuma ter jima ga pustil povonjati. Učinek je bil, da sta oba kmalu za spala. Ko sta se prebudila, bila sta obrana vsega denarja in zlatnine, od poročnika pa so bile le — nepristne brke na klopi.

Farska bisaga. V gališki vasi Borszowice bojotirajo mlade matere ondotnega župačka. Dosedaj je bila tam navada, kakor tudi ponokod na Slovenskem, da so matere napravile prvo pot v cerkev, kjer so molile in izročile župniku dar. Župnik Ludkiewicz pa je povisaval vrednost takih daril z vsakim letom, in ker je bil velik prijatelj žganja, vpeljal je navado, da so mu kmetice po porodu prinašale steklenico žganja. Ustanovil si je v cerkvi praveč klet za žganja. Ko se je to zvedelo do škofa, določil je župnik, da mu morajo mesto žganja prineseti 70 h. To pa je bilo za kmetice preveč, ker so si žganja nadležite liter za 40 h. Prvo, ki se je uprla, je župnik kar lastnorodno vrgel iz cerkve. To je kmetice preplašilo, posebno še, ker je župnik naznaniš s pričnico, da bodo vsako zadele egiptovske nadloge, ki bi se na enak način pregršejo. Ko pa se je pokazalo, da je »zamaščenac« kmetica ostala zdrava, dobile so tudi druge pogum. Kmet Luzka Pavelko je dal svoji ženi le 4 vinarje ter jo posal z njimi v cerkev, češ, da tudi njegova mati ni več dajala, in da je vera od takrat vendar ni sodražila. Ker pa župnik dveh krajcarjev ni hotel vzeti, ne gre sploh nobena kmetica več po porodu k uveljavljanju.

* **Kaj je prozorno?** V Tuttlingenu (Virtenberško) je pozval učitelj otroke, naj mu naštejejo, kaj je prozorno. Neka mala deklica je odgovorila: »steklo, vodo in — luknja v ključavnici.«

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. januvarja. V današnji seji avstrijske delegacije je minister zunanjih del grof Goluchowski obširno odgovarjal na Bianskinijevu interpelacijo zastran odškodnine, ki jo zahtevajo neki Hrvatje v Transvaalu. Potem se je začela razprava o proračunu ministritstva zunanjih del. O lašenih je toliko govornikov, da razprava danes še ne bo končana. Tudi grof Goluchowski bo še jutri govoril. Prvi govornik je bil češki delegat Kaftan, ki je najprej grajal, da je avstrijski poslanek zapustil Belgrad, potem ostro kritikoval projekt za reforme v Macedoniji in se končno bavil s če-

škimi zadevami. Levičarski delegat dr. Bärnreither se je bavil s trgovsko političnimi zadevami. Italijanski delegat dr. Verzegnassi se je zahvalil dr. Stranskemu, da je glede dogodka v Inomostu branil v odsek Italijane proti Nemcem.

Dunaj 21. januvarja. Oficijsko se razglaša, da je nadvojvoda Oton ozdravel in da pride 24. t. m. v Dubrovnik, kjer ostane dle časa.

Dunaj 21. januvarja. Cesar je danes zopet sprejel v avdijenci daljšo vrsto tajnih svetnikov, med njimi tudi več članov gospodske in poslanske zbornice.

Budimpešta 21. januvarja. Položaj postaja čedalje kritičnejši, ker je čedalje manj upanja, da bi bil rekrutni zakon pravočasno rešen. Opozicija nadaljuje danes obstrukcijo s podvodenjem.

Dunaj 21. januvarja. Cesarski delegat danes zopet sprejel v avdijenci daljšo vrsto tajnih svetnikov, med njimi tudi več članov gospodske in poslanske zbornice.

Budimpešta 21. januvarja. Položaj postaja čedalje kritičnejši, ker je čedalje manj upanja, da bi bil rekrutni zakon pravočasno rešen. Opozicija nadaljuje danes obstrukcijo s podvodenjem.

Budimpešta 21. januvarja. Položaj postaja čedalje kritičnejši, ker je čedalje manj upanja, da bi bil rekrutni zakon pravočasno rešen. Opozicija nadaljuje danes obstrukcijo s podvodenjem.

Budimpešta 21. januvarja. Položaj postaja čedalje kritičnejši, ker je čedalje manj upanja, da bi bil rekrutni zakon pravočasno rešen. Opozicija nadaljuje danes obstrukcijo s podvodenjem.

Budimpešta 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev miru. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev mira. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev mira. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev mira. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev mira. Petrograjski odločilni krogi so prepričani, da ne pride do vojne.

Washington 21. januvarja. Ameriški poslanik v Petrogradu javlja, da se trudi car na vso moč za obranitev mir

DRAGOTIN PUC

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta štev. 18

izvršuje vse tapetniške dela ter ima v zalogi vse v to stroku spadajoče predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 2

Filialka:

Resljeva cesta štev. 7

priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in postovnih knjig, šolskih zvezkov, bitjevnic, črnitila itd.

Dimnika, Avstrijska zgodovina za ljudske šole. Nastenske tabele za črtnice, računice.

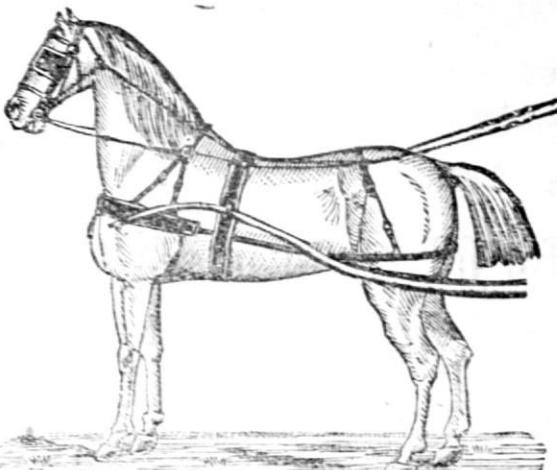
Šolske knjige za ljudske šole.

Molitvenike v raznih vezeh. Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.

Kipe slovenskih literatov.

Razno galanterija, blago itd.

Nizke cene, točna in solidna posrežba.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar

v Ljubljani, Prešernove ulice štev. 5.

Priporočam svojo zdugo najrazličnejših konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebuščine.

• Cene nizke. •

3 ogastvo las

z lasnim cvetom in pomado 'Linge Long' po 1 K;

isernati zobje

z 'Mentholf'-ovo ustno vodo in zobnim praškom po 1 K 60 h;

cepota polti in

telesa z 'Aida'. milom: cvetlično 60 h, cream 1 K.

Dobiva se le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik.

Jurčičev trg Jurčičev trg

v Ljubljani.

Razpošlja se proti vpošiljavci zneska ali s poštnim povzetjem

Ta lekarna obstoji že čez 300 let.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debele

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto ben-

cina, smole, petroleja ter kislín

bez konkurenca, brez vsacega duha

po najnižjih cenah:

1 kg. 80 h, 50 kg. à 20 h, pri

nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremičljivo mazilo

za počrnenje rujavih

čevljev, usnja itd.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek član ima po pretekli petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fondi: 25,000,000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000,000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje.
Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobinka izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec, slovenskega in nemškega jezika zmožen **se sprejme** takoj v tukajšnjo špecijsko trgovino.

Ponudbe pod "Sotrudnik 300" na upravniki tega lista.

Ugodna prilika!!

Radi preobilnih poslov **prodam** pod zelo ugodnimi pogoji svojo že dobro upeljano trgovino papirja, papirnih izdelkov, pisarniških in šolskih potrebščin itd. itd.

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Potreba je le par tisoč goldinarjev. Pripravna prilika tudi za žensko, ki lahko pride po ceni do dobre eksistence. Ponudbe naj se pošljajo

Dragotin Hribar-ju v Ljubljani.

„Škrat“

edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izbaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K. za pol leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink.

Zahajava brezplačne številke na ogled!

Poskusite

pristni rastlinski liker

,Florian'

Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.

Varstvena znamka. Ogrevja in oživilja telo, Budi tek in prebavo, Daje dobro spanje.

Lastnik:

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Dobro ohranjen glasovir

se po ceni proda v gostilni **M. Podgorec** v Rožni dolini pri Ljubljani.

197-2

Mesečna soba

brez oprave v I. nadstr., na ulico, v Sodnjskih ulicah št. 6 se takoj odda.

Dne 15. februarja t. l. pa se odda tik gorejše sobe še jedna, tudi na ulico.

201-2

Mlad pek

ki bi se rad osamosvojil, želi v ljubljanskem mestnem okolišu kupiti ali v zakup vzeći

pekarijo.

Prijazne ponudbe pod "B. B." na upravniki "Slov. Naroda". 113-3

LJUBLJANSKI ZVON

MESЕЧНИК ЗА КЊИЖЕВНОСТ ИН ПРОСВЕТО

LETNIK XXIX (1904).

Izbaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrtek leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

"Národná Tiskarná" v Ljubljani.

Spomini na Prešerna

Spisala Ernestina Jelovšek.

Katerega Slovenca ne bi zanimala ta knjiga! Pesnik - Prešeren, človek - Prešeren je gotovo najmarkantnejši pojav v našem narodu v XIX. stol. Padom so nam prvi naši kritiki-estetiki ocenili in pojasnili ter končno pokazali pravo vrednost Prešernove poezije, nam je bila oseba in življenje pesnikovo zavito v nekak meglen mitus, ki nam je kazal Prešeren sedaj v skoraj preved svetih, sedaj zopet v pretemnih slikah. In vendar je bil le človek! „Homo sum“ velja tudi o pesničih vseh narodov. S tu poudarjenega stališča je presojati to knjigo, ki nam je najbolj avtentičen dokument o Prešernu, saj jo je napisala - njegova hči.

Dobiva se v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Cena broš. 2 K, po pošti 2 K 10 h, elegantno v platno vez. 3 K 40 h, po pošti 3 K 60 h. 2-9

Ernesta Hammerschmidta nasledniki

MADILE, WUTSCHER & KO.

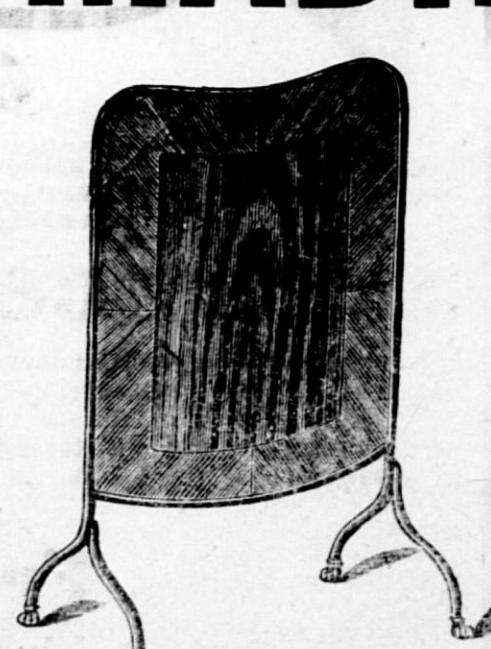
trgovina železnin in kovin

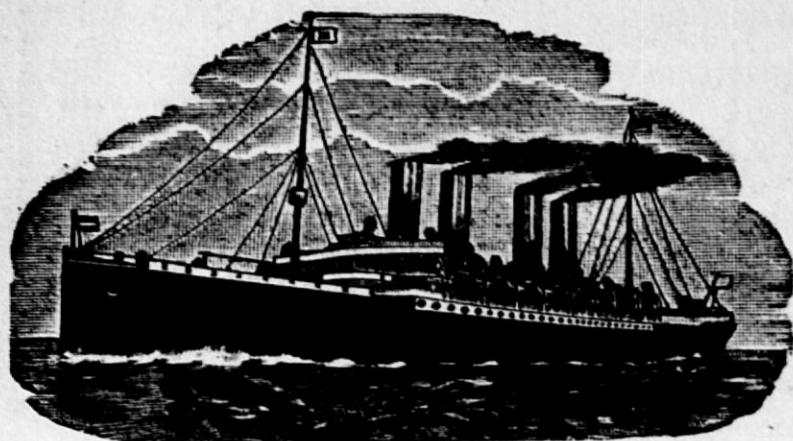
Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Največja izbera

posod za premog, pečnih okrilj, pečnih predstav z galerijo in brez galerije, kominastih stolal in kominastega orodja v različnih izpeljavah.

==== Orodje za izrezljavanje. ===

Kdor boče potovati
V Ameriko.
s cesarskimi in poštнимi
parobrodi, naj se obrne edino
le na tvrdko:
Kareš & Stocky
Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29.
(2350—20)

Ta tvrdka se sporazumeva s potniki v njih materinskem jeziku, prevaža potnike z najboljšimi in najhitrejšimi parobrodi, pozna temeljito zakone o izseljevanju in zamore tedaj potnike dobro poučiti, kako se imajo med potjo vesti, da pridejo srečno v Ameriko. Naj tedaj vsakdo, ki se je namenil podati v Ameriko, piše prej tvrdki:

Kareš & Stocky, Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29
ta mu odgovori takoj točno in brezplačno.

Ker se delniška pivovarna Laški trg pregradi in z novimi stroji uredi, se p. n. odjemalci vladno prosijo, da do meseca aprila — majnika naročajo pivo direktno le pri **„DELNIŠKI PIVOVARNI ŽALEC“** katera p. n. odjemalce že naprej zagotavlja najboljše posrežbe s svojim po češkem načinu varjenim pivom.

DELNISKA PIVOVARNA ŽALEC.

221-1

ADOLF HÖGNER

preprogar in dekorater

se priporoča čast. p. n. občinstvu za vsa v preprogarsko stroko spadajoča dela, za izdelovanje oblazinjenega pohištva, celih interierjev, dekoracijskih in zastorskih del, okusno in solidno izvršenih, po reellenih ter zelo nizkih cenah.

Naročila se sprejemajo v otvarti trgovini 218

v hotelu „Lloyd“, na Sv. Petra cesti.

Stanovanje in delavnica: v Soteski št. 8, I. nadst.

Oobjavljajo, da bom odslej svojo obrt samostojno vršil, priporočam svoje podjetje z ozirom na zaupanje, ki sem si ga pridobil v 18 letih kot samostojen delavec firme Dobler pri p. n. naročnikih in se priporočam V Ljubljani, januarja 1904.

Adolf Högner, preprogar.

VABILO

k
rednemu občnemu zboru
„Tovarne sodavice, registr. zadruge z omejenim poroštvo
v Ljubljani“

215
ki se bo vršil

dne 28. januarja 1904. 1. ob 3. popoludne
v gostilni g. A. Zajca na Rimski cesti št. 24.

DNEVNI RED:

1. Odobritev računa dobička in izgube in bilance za leto 1903.
2. Razdelitev čistega dobička, priznanje nagrad načelstvu in določitev prispevka za rezervni zaklad.
3. Odstop dosedanjih članov načelstva in nadzorstva.
4. Volitev novega načelstva in nadzorstva ter njihovih namestnikov.
5. Razni predlogi za prihodnji občni zbor.
6. Raznoterosti.

V slučaju nesklepnosti vrši se drugi občni zbor pol ure pozneje ravno tam in z istim dnevnim redom, ki pa je sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Stanje hranilnih vlog:

Reservni zaklad:

18 milijonov krov. nad 550.000 krov.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloga vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4½% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odpaličilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (89—12)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4½% do 5%.

Novo izboljšani gramofoni

(46) z zvočnim locnjem in varstveno skrinjico. (2136)

Najvišja spopolnitev! Zelo priljubljen pri društih in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilničarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovnejših plošč.

Zamenja stare plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Naročila na zunaj se izvrši s povratno pošto.

St. 392.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje ustanovo za 1.600 K za pripravnik slovenske narodnosti, ki nameravajo habilitovati se na modrosvetovni ali pravoslovni fakulteti kakega avstrijskega vseučilišča za privatne docente.

Ustanovo bo deželni odbor za zdaj oddal za eno leto.

Prosilci za ustanovo se morajo zavezati, da sprejmejo, ako se bo na nje reflektovalo, profesorsko mesto na vseučilišču, če se ustanovi v Ljubljani.

Opremljene prošje za ustanovo so vložiti

do dne 15. februarja 1904

pri podpisanim deželnim odboru.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 3. januvarja 1904.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po 4½% brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. (304—75)

Posoja po 5% in po 5½%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 ali pa 35 let.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoludne in od 3.—4. ure popoludne.

Poštne hranilnike urada štev. 828.406.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod in vremena roda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANO juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 21 m ponosi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Sezthal v Aussce, Solnograd, čez Kain-Reiting v Steyr, v Linu na Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno — ad. Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopolnjevajoči osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lenz-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiting v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direkti voz I. in II. razr.), Lipask, na Dunaj čez Amstetten — Ob 10. uri ponosi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direkti vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Iški Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak, direkti vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolnjevajoči osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipask, Prago direkti vozovi I. in II. razr. Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4 uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakova, Inomost, Franzensfeste, Pontabel. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Belaka, Smohora, Celova, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponosi samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 8 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Pozor!

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogu **puški najnovnejših sistemov** in večje vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih **reklvizitov** in **muničije**, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lakovote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pedam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stoku spadače naročbe in **poprave** točno, solidno in najcenejše.

Z velespoštvovanjem

Fran Sevcík

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovani comic se pošilja na zahtevo zastonj.